

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Пс 13.2 «ПСИХОЛОГІЯ ТВОРЧОСТІ З ТРЕНІНГОМ КРЕАТИВНОСТІ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053 Психологія

Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Психологія творчості з тренінгом креативності» є дисципліною вільного вибору ОПП «Психологія». Вивчається протягом 7-го семестру на кафедрі психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія творчості з тренінгом креативності» є засвоєння курсантами сучасних теоретичних та прикладних знань про психологічний тренінг, його практичне значення в роботі з персоналом прикордонних підрозділів, формування вмінь і навичок у сфері спілкування, розвиток здібностей адекватного пізнання себе та інших людей, корекція і розвиток системи відносин особистості.

Основні завдання навчальної дисципліни, закріплені у нормативно-правових документах Адміністрації ДПСУ, Концепції національного виховання молоді та ін., їх зміст передбачає вивчення курсантами психофізіологічних та психологічних методів дослідження індивідуально-типологічних особливостей, зокрема комплексний та лонгітюдний методи, тестові методики, а також уміння використовувати знання про стійкі властивості індивідуальності у практиці роботи психолога; формування здатності до аналізу психічних явищ; вміння виявляти особливості прояву індивідуальності за характером поведінки, дій і вчинків людини; прогнозування розвитку індивідуальності та формування її подальшого життєвого шляху. Оволодіння умінням самостійно працювати з навчальною літературою, використовувати довідковий матеріал, а також розвиток загальнонаукових умінь (аналіз, синтез, узагальнення тощо).

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти програмних результатів навчання, які передбачають здатність демонструвати знання, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінювання його складових, а саме:

Для досягнення програмних результатів навчання з навчальної дисципліни курсант повинен:

ПРН-1 Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання

1. Знати основні функції психологічного тренінгу емоційної стійкості: діагностична, навчальна, розвивальна, евристична, психокорекційна, саморегулятивна, праксеологічна, профілактична.
2. Розуміти зміст і структуру психологічного тренінгу емоційної стійкості.
3. Застосовувати методи для проведення соціально-психологічного тренінгу емоційної стійкості.
4. Аналізувати теорії і практики використання тренінгів емоційної стійкості в системі професійної та психологічної підготовки персоналу прикордонних підрозділів.
5. Синтезувати групові форми психологічного впливу.
6. Оцінювати теоретичні та методичні розробки тренінгової роботи.

ПРН-3 Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

1. Використовувати сучасну вітчизняну та зарубіжну методологію теоретичних та експериментальних досліджень у галузі психології (екстремальної психології, психології діяльності в особливих умовах).

2. Синтезувати знання про сучасні інтерактивні методи та форми навчання.

3. Застосовувати науково-теоретичні та науково-практичні психологічні ресурси для рішення практичних завдань у галузі професійної діяльності.

ПРН-5 Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

1. Знати візуальні, аудіо та аудіовізуальні засоби проведення психологічного тренінгу.

2. Інтегрувати використання нових технологій, моделювання психологічних процесів з метою ефективної організації професійної діяльності персоналу ДПСУ.

3. Застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тренінги, тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги

4. Аналізувати і ідентифікувати види психологічного впливу під час тренінгової роботи.

5. Використовувати методи соціально-психологічного впливу у професійній та інших сферах діяльності.

6. Застосовувати нові технології та інновації в усіх сферах професійної діяльності.

ПРН-7 Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

1. Знати й уміти забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлення норм, нормативів, технічних умов тощо.

2. Розуміти й усвідомлювати межі своїх знань, уміти набувати і засвоювати нові знання.

3. Застосовувати способи і методи дослідження Я-концепції, самоактуалізації, самоефективності, внутрішніх ресурсів, самооцінки особистості.

4. Аналізувати теоретичні підходи до вивчення психології емоцій в процесі тренінгової роботи.

5. Інтегрувати внутрішні та зовнішні психічні ресурси особистості під час виконання тренінгових вправ.

ПРН-9 Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

1. Аналізувати та оцінювати місце й роль процесів самопізнання в психічному розвитку особистості.

2. Вміти самостійно розробляти програму соціально-психологічного тренінгу емоційної стійкості.
3. Застосовувати власні уміння формулювати та ініціювати нові ідеї, формулювати мету, завдання, необхідні ресурси.
4. Оволодіти навичками самостійного формування і проведення тренінгів емоційної стійкості залежно від поставлених завдань й складу тренінгової групи.
5. Знати сутність та закономірності психічних явищ, природу та структуру психології емоцій, теорії особистості в світовій та вітчизняній психології, умови її формування.

ПРН-10 Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.

1. Використовувати уміння самостійно при опрацюванні джерел, підготовці доповіді з презентацією, підготовці альтернативних підходів до висвітлення теми дискусії.
2. Уміти донести до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі соціально-психологічного тренінгу емоційної стійкості.
3. Інтегрувати навички та уміння формування міжособистісної взаємодії у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії.
4. Розуміти традиції та звичаї інших культур, уміння проявляти толерантне ставлення.

ПРН-12 Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

1. Вміти співвідносити поняття: науковий підхід, методологічний принцип, дослідницький метод, конкретна методика.
2. Застосовувати принципи проведення тренінгу емоційної стійкості та алгоритми роботи с груповою динамікою.
3. Аналізувати та оцінювати базові вправи, прийоми та техніки соціально-психологічного тренінгу емоційної стійкості, встановлювати контакт з групою на початковому етапі роботи.
4. Оцінювати внутрішні та зовнішні ресурси групи та окремих учасників тренінгу емоційної стійкості.
5. Вміти запобігати маніпуляціям при веденні групи, підводити підсумки роботи і брати зворотній зв'язок.
6. Аналізувати дослідницькі традиції та нові теоретико-методологічні напрямки в соціально-психологічному тренінгу емоційної стійкості.
7. Володіти навичками для вибудовування тренінгової програми (визначати проблемну область, предмет, об'єкт, мету, завдання та ін.).

ПРН-13 Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.

1. Розуміти особливості пізнавальних процесів, емоційно-вольової, мотиваційної сфер, індивідуально-психологічних характеристик людей різного віку та статі;
2. Орієнтуватись на сучасні стандарти та норми професійної етики;
3. Реалізовувати психотерапевтичні, психореабілітаційні та адаптаційні заходи, спрямовані на відновлення психологічного і психічного здоров'я громадян, які перебувають у кризі.
4. Знати основні напрямки цілеспрямованого розвитку можливостей людини та реалізації її особистісного потенціалу на кожному етапі розвитку.

ВРН-7 Організувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.

1. Знати особливості здійснення психологічного впливу на інших осіб та його наслідків;
2. Розробляти стратегії ефективної взаємодії з точки зору індивідуального підходу;
3. Моделювати ситуації, прогнозувати їх розвиток та наслідки;
3. Застосовувати способи і методи психологічному впливу в процесі професійної діяльності.
4. Оцінювати ефективність розроблених та впроваджених практичних знань та навичок в підрозділах ДПСУ.
5. Оцінювати теоретичні та методичні розробки в галузі соціально-психологічного тренінгу емоційної стійкості.

ВИКЛАДАЧ:

Відповідно до форми А-4.03.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Вступ до спеціальності, Загальна психологія з практикумом, Психотренінг.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальні аудиторії, мультимедійний проектор, екран, ноутбук, навчальна література з навчальної дисципліни, модульне середовище кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін.

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <https://10.241.24.43/course/index.php?categoryid=23>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю							
			Загальний обсяг	Аудиторна робота											Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік				
				Всього	лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	курсова робота	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів					розрахункове завдання	курсова робота	ІРГР	-----
4	7	4	120	40	18			10		8					4	30	30							50		+	
Усього за дисципліну		4	120	40	18			10		8					4	30	30							50		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.2; МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.3; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	МК2.1; МК2.2; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.4.
ЗК-2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-5	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-8	Навички міжособистісної взаємодії.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ЗК-9	Здатність працювати в команді, спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-1	Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-3	Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-5	Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-6	Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-7	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-10	Здатність дотримуватися норм професійної етики	МК1.1; МК1.3; МК1.4; МК2.1; МК2.4; МК2.8; МК3.2; МК4.1.
ФК-11	Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.3; МК4.4.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-1	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-5	Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-7	Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-9	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-10	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культурних особливостей співрозмовника.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-12	Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ПРН-13	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.
ВРН-7	Організувати і здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення, профорієнтаційної роботи, професійно-психологічного добору.	МН1.3; МН 1.6; МН 2.1; МН2.3; МН3.2; МН3.4; МН3.6; МН3.7; МН4.1; МН4.2; МН4.4	МК2.1; МК2.2; МК2.3; МК2.5; МК2.6; МК3.1; МК4.1; МК4.4.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Запланована кількість аудиторного навантаження – 40 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5			
1	2	3	1	2	3	4	5	9	10	11
1	Психологічні основи творчості.	2	Л2					IX	T.1/1-Л(2); T.2/1-Л(2); T.3/1-Л(2); T.3/2- Сз(2); T.4/1-Л(2);	10
2	Види творчості та напрямки її дослідження.	2	Л2						T.4/2-Сз(2); T.5/1- Л(2); T.5/2 - Сз(2); T.6/1- Л(4); T.6/2. Пз(2);	
3	Психологічний тренінг: поняття, історія, принципи. Поняття «тренінг».	4	Л2	Сз2				XI	T.7/1- Л(2); T.7/2. Пз(2); T.8/1- Л(2); T.8/2. Пз(6);	12
4	Психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі.	4	Л2	Сз2					T.8/3-Сз(2); Дз – 4.	
5	Вивчення потреби у тренінгу креативності.	4	Л2	Сз2						
6	Планування і дизайн тренінгу креативності.	6	Л4	Пз2						
7	Компоненти тренінгу креативності.	4	Л2	Пз2						
8	Практикум проведення тренінгу.	10	Л2	Пз6	Сз2					
	Диференційований залік	4	ДЗ4							
	Всього	40							Всього	88

Умовні скорочення: Лекція – Л, Практичне заняття – Пз, Семінарське заняття – Сз, Диференційований залік – Дз, Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Пз2

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
IV курс					
VII семестр					
1			8	Психологічні основи творчості.	
	1	лекція	2	Психологія творчості як наука. 1. Історія становлення психології творчості. 2. Творчість як психічний процес	[1.1]; [1.2]; [1.3]
		самостійна робота	6	Психологічні основи творчості. 1. Вступ до психології творчості 2. Творчість як психічний процес. 3. Теорії творчості.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.5]; [1.6]
			16	Види творчості та напрямки її дослідження.	
1	1	лекція	2	Мотиваційний компонент креативності 1. Інтелектуальні компоненти: гнучкість, оригінальність, асоціація, бісоціація. 2. Теорія внутрішньої мотивації креативності В.Дружиніна. Мотивація креативності в теорії Д.Богоявленської.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]
2		самостійна робота	4	Складові інтелекту, що сприяють розвитку креативності. 1. Детермінанти творчих проявів: інтелект, знання, стиль мислення, індивідуальні риси, мотивація і зовнішнє середовище. 2. Синтетична здібність, аналітична здібність, практична здібність.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
			10	Психологічний тренінг: поняття, історія, принципи. Поняття «тренінг».	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
	1	лекція	2	<p align="center">Стан дослідження ролі тренінгу креативності в успішності життєдіяльності людини.</p> <p>1. Тренінг як один з методів активного навчання. 2. Тренінг як спосіб перепрограмування моделей поведінки людини. 3. Тренінг як засіб цілеспрямованої зміни групи або організації. 4. Передісторія тренінгу: ритуали підвищення і зміни статусу в традиційному суспільстві, релігійні церемонії і месмеризм.</p>	[[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
	2	семінарське заняття	2	<p align="center">Переваги групової форми тренінгу.</p> <p>1. Принципи тренінгу: добровільність участі, рівноправність, активність, конфіденційність, дослідницька позиція. 2. Підходи до вимірювання рівнів сформованості емоційного інтелекту і оцінка його прогностичної цінності.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
		самостійна робота	6	<p align="center">Основні принципи тренінгу креативності.</p> <p>1. Поняття “лімінальність” і “комунітас” (В. Тернер). 2. Групові форми роботи з метою навчання, корекції поведінки і надання підтримки (Я. Морено, Дж. Пратт, К. Левін).</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
			22	<p align="center">Психологічний зміст взаємодії у тренінговій групі.</p>	
3	1	лекція	2	<p align="center">Соціально-психологічна структура групи.</p> <p>1. Феномен малої групи. Групові ролі і норми. 2. Задачі тренінгу й оптимальна структура групи.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
	2	семінарське заняття	2	<p align="center">Уточнення задач і складання плану тренінгу.</p> <p>1. Планування часу (складання розкладу). Резерв часу і резерв вправ. 2. Планування технічного оснащення аудиторії і використання наочних засобів навчання.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	8	<p>Стадії розвитку групи</p> <p>1. Згуртованість і конкуренція у групі. Психологічний опір у тренінгу.</p> <p>2. Лідерство і його типи.</p> <p>3. Авторитет тренера, інфантилізація і псевдопасивність поведінки учасників як фактори підвищення засвоюваності навчального матеріалу.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
			12	Вивчення потреби у тренінгу креативності.	
4	1	лекція	2	<p>Основні моделі задоволення потреб учасників.</p> <p>1. Підхід, орієнтований на сприяння успішній кар'єрі в організації.</p> <p>2. Підхід, орієнтований на розвиток компетентності креативності.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
	2	семінарське заняття	2	<p>Групова робота.</p> <p>1. Вправи на розвиток асоціативного мислення, гнучкість і швидкість думки.</p> <p>2. Вправа на розвиток уяви, а також здатності бачити різні сторони однієї проблеми.</p> <p>3. Вправа на розвиток гнучкості мислення.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
		самостійна робота	8	<p>Орієнтовані підходи на рішення конкретної проблеми.</p> <p>1. Підхід, орієнтований на встановлення невідповідності актуальних знань, умінь, навичок успішному виконанню певної діяльності.</p> <p>2. Вивчення документів, інтерв'ю і спостереження як основних способів одержання інформації про потреби людини у тренінгу креативності.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
			14	Планування і дизайн тренінгу креативності	
	1	лекція	4	<p>Планування технічного оснащення аудиторії.</p> <p>1. Використання наочних засобів навчання.</p> <p>2. Уточнення задач і складання плану тренінгу.</p> <p>3. Планування часу (складання розкладу).</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
	2	практичне заняття	2	<p>Резерв часу і резерв вправ</p> <p>1. Розподіл функцій і планування взаємодії між тренерами.</p> <p>2. Визначення орієнтирів для спостереження за учасниками у процесі виконання завдань.</p> <p>3. Планування дій тренерів під час перерв.</p>	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
		самостійна робота	8	Теорії, що пояснюють природу здібностей. 1. Багатофакторні теорії інтелекту 2. Виконати завдання Методики Равена (тест «Прогресивні матриці») 3. Виконати завдання Методики Амтхауера.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
			12	Компоненти тренінгу креативності.	
	1	лекція	2	Основні тренінгові компоненти. 1. Презентація (міні-лекція), інструктаж і коментарі тренера. Питання і відповіді. 2. Групова дискусія. Вправи. Демонстрації. Тестування. Брейнстормінг. 3. Рольові ігри. Ділові ігри. “Case study”. Підготовка і захист проектів	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
6	2	практичне заняття	2	Організаційно-практичні рекомендації проведення психологічного тренінгу 1. Вимоги до комплектування групи 2. Обладнання приміщення для тренінгу. 3. Програма тренінгового заняття.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]
		самостійна робота	8	Групова робота. 1. Виконання завдань в малих групах. «Я-творча особистість». 2. Групова робота. 3. Виконання завдань в малих групах. 4. Вправи на розвиток креативності і креативних здібностей.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]
			22	Практикум проведення тренінгу.	
	1	лекція	2	Роль тренера у взаємодії з групою. 1. Вимоги до особистості тренера. Модель ефективного тренера. 2. Характеристика професійної компетентності тренера.	[1.1]; [1.2]; [1.3]
	2	практичне заняття	6	Методологічні основи і принципи психологічного тренінгу. 1. Створення тренінгових технік(вербалізація негативної емоції (на прикладі злості). 2. Сила емоцій і почуттів. Техніки: відокремлення «Я» від емоцій, відтермінування емоційної реакції. 3. Зменшення інтенсивності негативних емоцій «Мінус – плюс», вивільнення сильних емоцій через рухи, роботи з емоціями «7 – П».	[1.1]; [1.2]; [1.3]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література*
1	2	3	4	5	6
	3	семінарське заняття	2	Групова робота. 1. Виконання завдань в малих групах. 2. Вправи на розвиток асоціативного мислення, гнучкість і швидкість думки. 3. Вправа на розвиток уяви, а також здатності бачити різні сторони однієї проблеми. 4. Вправа на розвиток гнучкості мислення.	[1.1]; [1.2]; [1.3]
		індивідуальне завдання (реферат)	10	Виконання реферату за заданою тематикою	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]
		самостійна робота	2	1. Психологічні вправи на вступну частину психотренінга. 2. Психологічні вправи на основну частину психотренінга. 3. Психологічні вправи на заключну частину психотренінга.	[1.1]; [1.2]; [1.3]; [1.4]; [1.5]; [1.6]
Диференційований залік			4		
Усього за дисципліну			120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

1.1. Топольницька Г.Ю. Демський В.В., Психологічний тренінг в системі морально-психологічного забезпечення підготовки прикордонників. Підручник. - Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2020. – 263 с.

1.2. Страшко С. В. Животовська Л. А., Гречишина О. Д., Міненюк А. О., Савонова О.В., Гаврилюк В. О. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДУ / за редакцією Страшка С. В. Навчально-методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 260 с.

1.3. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 250 с.

1.4. Федорчук В. М. Соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача»: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2003. 240 с.

1.5. Топольницька Г.Ю. Зміст та методи соціально-психологічного тренінгу з культури міжособистісних відносин курсантів-прикордонників Збірник наукових праць №2. Серія:- психологічні науки / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького; – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2015, С. 306-315.

1.6. Топольницька Г.Ю., Ганаба С.О. Методики та принципи групової психокорекційної роботи в системі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників. Сбірник наукових праць. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Кропивницький: КЛА НАУ, 2019. – Вип.1. – с. 75-80.

2. Додаткова література

2.1. Алгоритм роботи військового психолога щодо психологічного забезпечення професійної діяльності особового складу Збройних сил України (методичні рекомендації). Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2016. 147 с.

2.2. Копаниця О. В., Лозінська Н. С. та ін. Збірник методик для діагностики психологічної готовності військовослужбовців військової служби за контрактом до діяльності у складі миротворчих підрозділів: Методичний посібник. Київ: НДЦ ГП ЗСУ, 2011. 281 с.

2.3. Корольчук М.С., Крайнюк В.М. Соціально-психологічне забезпечення діяльності в звичайних та екстремальних умовах: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Ніка-Центр, 2006. 580 с.

2.4. Романишин А.М. та ін. Психологічна підготовка. Ч. II. Практична складова: Навчально-методичний посібник. Львів: АСВ, 2013. 257 с.

2.5.Топольницька Г.Ю. Амбітність як важлива морально-психологічна якість у системі професійної підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників. Науковий вісник Льотної академії. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Кропивницький: КЛА НАУ, 2017. – Вип.1. – 273-281 с.

2.6. Age aspects of professional development: collective monograph/ M. Smulson, O. Volobueva, V Hrishko-Dunaevska, H. Topolnytska, V. Demskyi, K. Oleksandrenko. - Lviv -Torun:Liha-Pres, 2020.- 124 p.

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

1. модульне середовище навчання – 10.241.24.9
2. <http://psy.knlu.kyiv.ua/diferencialna/>
3. <http://elibrary.kubg.edu.ua/14336/>
4. <http://posibnyky.vntu.edu.ua/opp/>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А

Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН 1.1	Усне викладення навчального матеріалу (<i>розповідь, пояснення, лекція</i>)
МН 1.2	Обговорення матеріалу, що вивчається (<i>бесіда, дискусія, брифінг, диспут</i>)
МН 1.3	Наочні методи (<i>ілюстрація, демонстрація</i>)
МН 1.4	Практичні методи (<i>лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи</i>)
МН 1.5	Методи самостійного та індивідуального навчання (<i>рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький</i>)
2. Активні методи навчання	
МН 2.1	Ігрові (<i>професійні ігри, професійний тренінг</i>)
МН 2.2	Неігрові (<i>аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу</i>)
МН 2.3	Неімітаційні (<i>групові дискусії, індивідуальні практикуми, метод ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять</i>)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН 3.1	Інтерактивні методи в малих групах
МН 3.2	Інтерактивні методи в великих групах
МН 3.3	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний